

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

2020 – Guide för teknisk delegat och överdomare

Inledning	5
Godkännande av proposition	6
Viktigt att titta närmare på	6
Första mötet före tävlingen	7
Mötet med banbyggaren	7
Mötet med tävlingsledaren	7
Banhoppningsprovet	8
Innan tävlingen startar	8
Krav som påverkar din planering	8
Kontrollpunkter för terrängbanans säkerhet	9
Information till banbyggaren	9
Arbete banbyggaren kan avvakta med till sista veckan	9
Utplacering av hinderdomare	9
Checka av med sekretariatet	9
Checka av med säkerhets- och sjukvårdsansvarig	10
Checka med tävlingsledningen	11
Känner du dig trygg inför tävlingens start?	11
På tävlingsplatsen	11
Din för dagen första kontakt med sekretariatet	11
Din för dagen första kontakt med veterinären	12
Din för dagen första kontakt med dressyrdomare	12
Din för dagen första kontakt med hoppdomaren	12
Din för dagen första kontakt med tävlingsledaren	12
Din för dagen första kontakt med säkerhetsansvarig	12
Din för dagen första kontakt med sjukvårdspersonal	12
Före första start	14
Dressyrbanan	14
Hoppbanan	14
Framridning	14
Moment 427 hanterar träning och framridning	15

Tävlingen har kommit igång	15
Startlistor	15
Resultat publiceras	15
Delprovet ridits klart	15
Dopingprov	16
Besträffningar, protester och överklaganden	17
Andemening med bestraffning	19
Färlig ridning	19
Definition	19
Sanktioner	20
Uteslutning innan terrängprovet	21
Otillåten hantering av häst	22
Definition	22
Sanktioner	22
Spöhantering	23
Blod på hästen	23
Skriftlig varning	23
Misstanke om hjärnskakning	24
Dokumentation och rapportskrivning	24
Roller på tävlingsplatsen	26
Bestämmelser för förbundsfunctionärer	29

Guide för Teknisk Delegat och Överdomare inom Fälttävlan är framtagen på uppdrag av Fälttävlanskommittén.

De källor som används är:
Svenska Ridsportförbundet
Anvisningar TR Svenska Ridsportförbundet
TRI 2019 Svenska Ridsportförbundet
TRIV 2019

Guide för Teknisk Delegat och Överdomare inom Fälttävlan är baserad på regler, rutiner och erfarenheter från Svenska Ridsportförbundet

Omslagsbild: Banbygggarresa Luhmühlen
Foto: Ulf A Eriksson
Övriga foton ur Mats G Anderssons arkiv.

Guide för Teknisk Delegat och Överdomare inom Fälttävlan. Upplaga 5 – 2020

Inledning

Att arbeta som Teknisk Delegat och Överdomare innebär att man tar på sig ett stort ansvar. Man ska vara ett stöd åt Arrangören och Bandesignern/Banbyggaren innan tävlingen äger rum. När tävlingen är igång ingår Överdomaren i olika team eller supportrar enskilda Domare, Funktionärer, Veterinärer och Sjukvårdspersonal. Därutöver skall Överdomaren övervaka tävlingen dels så det blir en rättvis tävling dels att hästarna inte nyttjas på ett oacceptabelt vis.

Tittar man på alla uppgifter som åligger en Teknisk Delegat eller Överdomare kan det kännas övermäktigt. Därför behövs ett bra förberedelsearbete inför varje tävling, görs detta så är uppgiften mer hanterbar och det kommer också att finnas tid över till en kopp kaffe med bulle.

Detta häfte ska ses som ett stöd åt Tekniska Delegaten och Överdomaren, och ett komplement till häftena Riktlinjerna för att bygga terrängbanor och Instruktion för hinderdomare. Häftet är också tänkt att fungera som stöd för arrangören och dess huvudfunktionärer. Häftet kommer att uppdateras årligen.

Godkännande av proposition

Efter att listan med Tekniska Delegater fördelats vet du vilka tävlingar du skall ansvara för.

Ditt arbete börjar med att granska den proposition arrangören lämnar in. Ansvarig tjänsteman på kansliet skickar dig den ännu inte godkända propositionen, skyndsamt granskar du densamma. Ett bra arbetssätt är att börja jämföra aktuell proposition med tidigare propositioner och därigenom försöka hitta det som krävs för att lyfta en redan bra tävling ytterligare eller att försöka få en mindre bra tävling riktigt bra.

Om propositionerna på något sätt avviker från standard ska du lägga speciell vikt vid att kontrollera att de inte strider mot TR.

Viktigt att titta närmare på är:

- ➔ Ordningsföljden av delproven, hoppprov före terrängprov eller omvänt.
- ➔ Startberättigade ekipage
- ➔ Klasser för speciella kategorier eller hästars ålder
- ➔ Val av dressyrprogram
- ➔ Storlek på dressyrbanor
- ➔ Storlek hoppbana
- ➔ Anläggningsskiss
- ➔ Uppdatera dig med hjälp av gamla rapporter

Inloggning till gamla rapporter: <https://webmail.websupport.se/>

Användarnamn: rapporter@falttavlan.com

Lösenord: Tilldelas behöriga

Ta kontakt och kom överens med arrangören ifall du finner oklarheter eller något olämpligt i propositionen. Vi har alla ett gemensamt intresse av att det blir en bra proposition och därmed ett bra arrangemang. Har du inte gjort klart och skickat tillbaka propositionen inom 6 dagar kan ansvarig tjänsteman godkänna den utan dina eventuella påpekande. Propositioner som godkänts av Ridsportförbundet (dig eller tjänstemannen) kan innehålla avsteg från TR. Finns avsteg från TR kvar efter att propositionen är godkänd, då gäller det som angetts i propositionen.

Ju snabbare du gör ditt arbete desto tidigare får ryttarna tillgång till propositionen.

Första mötet före tävling

Första mötet före tävling med banbyggaren och arrangören inför kommande tävling är viktigt. Förbered dig därför mycket väl, läs tidigare ÖD/TD-rapporter och se om det finns noteringar där som kan vara bra för dig att känna till inför mötet. Äldre rapporter hittar du via webmailen "rapporter@falttavlan.com". Under 2019 startade en digital ÖD-rapportering, den kommer du åt som inloggad TD för respektive tävling. I tävlingsterminens högermarginal hittar du länkarna; "ÖD", "Proposition" och "Resultat". Under 2020 kompletterades med den digitala ÖD-rapporten med en "Kompletterande TD-rapport".

Mötet med banbyggaren

Det är nu du har bäst möjlighet att påverka banbyggaren med vad som krävs för att hitta rätt nivå. Att dyka upp som gubben ur lådan två veckor innan och kräva en massa förändringar är lika illa som att veckan innan godkänna en bana för att man inte gett banbyggaren en juste möjlighet att skapa något bra.

Det är vid detta första möte som ni går igenom vilka hinder som ska vara försedda med utlösningsmekanism, anpassade marklinjer och andra tidskrävande arbeten. Upplys även banbyggaren om vilka hinder du finner viktiga att dekorera. Speciellt viktigt med täckta längdhinder utan utlösningsmekanism.

Mötet med tävlingsledaren

Ett nytt dokument "Telefonlista2020", kan numer laddas ner från hemsidan. Det passar bra att hantera "Telefonlista2020" vid detta första besök. Placera in de personer som angetts i propositionen på lämpliga platser i "Telefonlista2020" så hittar ni lätt eventuella luckor i organisationen. Nu, flera veckor innan är det mycket enklare för tävlingsledaren att fylla dessa och därigenom skapa en trygg organisation. "Telefonlista2020" skall fyllas i av arrangören och lämna till TD innan tävlingen kan starta.

Gå igenom punkt för punkt de delar som kommer att finnas med under tävlingen; parkering, sekretariat, uppställning, hästbesiktning, sjukvård, dressyrprov, hoppöv, akutberedskap, kommunikationsradio, terrängprov, internet, resultathantering och prisutdelning. Om det finns delar du inte kan gå igenom så ingående, gör då en övergripande genomgång så att arrangören blir införstådd med vad som kommer att krävas.

Det kan finnas punkter i "Checklista säkerhet inför tävling - fälttävlan", som med anledning av tidigare arrangemang behöver gås igenom. Gör därför genomgången tillsammans med tävlingsledaren innan du lämnar över den nya checklistan. Lämna annars bara över checklistan och be att få tillbaka den vid mötet veckan innan tävling. " Checklista säkerhet inför tävling - fälttävlan", ger arrangören en bra inblick i vad som måste vara klart innan tävlingen kan starta.

Banhoppningsprovet

Innehåller tävlingen klasser där ponny och häst rider samma banhoppningsprov men med olika avstånd i kombinationen, be då arrangören meddela banbyggaren för hoppot att den har möjlighet att bygga två kombinationer bredvid varandra och numrera de som alternativ till varandra. Då elimineras risken att någon rider fel kombination vilket skulle medfört uteslutning.

Propositionen, Telefonlista2020, Checklistan och äldre Överdomarrapporter skapar en god struktur till den nya tävlingen.

Innan tävlingen startar

Vanligtvis ska du göra två besök innan tävling, det är dessa besök som förbundet betalar dig för. Därför är det viktigt att du planerar noga vilka uppgifter som ska klaras av när. Det som styr är vanligtvis erfarenheten hos arrangören och bandesignern. Skulle det vara en ny arrangör en ny bandesigner, då har du rätt att göra ytterligare ett besök som ersätts av arrangören.

Måste du komma till tävlingsplatsen fler än två gånger för att bandesignern saknar auktorisation eller det är brist på erfarenhet då skall arrangören betala för dessa besök.

Kontrollera att terrängbanans nivå blev rätt och att den känns utbildande för de nivåer de tävlande ekipagen kan förväntas befinna sig i.

Krav som påverkar din planering

Tekniska Delegaten skall senast 6 dagar före tävlingen fatta beslut om att respektive terrängbana håller den svårighetsgrad som propositionen anger. Det är din skyldighet att avgöra rimligheten i att en arrangör klarar av att rätta till de brister som annars gör att nivån inte blir rätt.

Misstänker du att det inte kan fungera, att inte banan är inflaggad och klar 16:00 dagen innan terrängen äger rum (mom 428.2.1.), skall du ge arrangören möjlighet att sänka eller höja nivån för att kunna arrangera tävling. Går inte detta skall den klass vars terrängbana inte klarar av att hålla rätt nivå, ställas in. Ett beslut om ändrad nivå på klass eller att klass ställs in skall meddelas ryttarna i "Meddelande till ryttare" – ALLTSÅ ditt beslut måste fattas innan meddelandet till ryttare skrivs!

Kontrollpunkter för terrängbanans säkerhet

- ➔ Att hindren är fasta, har en bra konstruktion och är väl förankrade.
- ➔ Att reparationsmaterial finns.
- ➔ Att grusmaterial finns för att klara av dåligt väder eller på annat vis svaga/ömtåliga partier av banan
- ➔ Att hindren är säkra där man kan förvänta sig att en häst/ett ekipage i bekymmer kan befinna sig
 - Behov av marklinjer – se "Anpassade marklinjer" i "SvRF Riktlinjer för att bygga terrängbanor"
 - Kontrollera att utlösningmekanism finns på de hinder som TRIV föreskriver.
 - Kontrollera att monterade utlösningmekanismer fungerar korrekt.
 - Öppningar i konstruktionen där häst kan fastna
 - Att dekorationer finns till de hinder som har krav på dekorationer.
 - Risk att klämmas fast mellan hinder och diken
 - Möjlighet att ta sig ur diken om ekipage hamnar i dessa
- ➔ Att antalet språng, antalet komplex och antalet djuplandningar inte är för få eller för många.
- ➔ Att hindrens storlek är korrekta
- ➔ Att numreringen är korrekt gjord med tanke på terrängbanans nivå
- ➔ Att distanserna är riktiga

Information till banbyggaren

Banan öppnas 16:00 dagen före terrängprovet börjar. Det är en säkerhetsrisk om allt inte är klart när ryttarna går banan.

Arbete banbyggaren kan avvakta med till sista veckan

Dekorera hinder, färdigställa banskisser, eventuella repningar av banan.

Utplacering av hinderdomare

Hinder som du anser är känsliga ur bedömnings synpunkt, typ smalhinder. Bestäm dig för var du vill ha hinderdomarna placerade och informera ansvarig. Detta är för sent att ta tag i på tävlingsdagen.

Checka av med sekretariatet

- ➔ Att Telefonlista2020 är ifylld med alla kontaktpersoner och deras mobilnummer till sina mobiltelefoner
- ➔ Att internetuppkoppling finns och fungerar
- ➔ Att det finns en officiell informationstavla på plats
- ➔ Att de hjälpmedel som krävs finns på plats
- ➔ Att det material som behövs under tävlingen finns eller kan tas fram
 - Kopieringspapper
 - Toner till skrivare/kopieringsmaskin
 - Nummerlappar
 - Dressyprotokoll
 - Hopprotokoll
 - Mapp eller skrivunderlag
 - Terrängprotokoll
 - Fallrapporter
 - Försäkra dig om att Banskissen för terrängprovet finns och innehåller rätt information.

Checka av med säkerhets- och sjukvårdsansvarig

- ➔ Att "Checklista säkerhet inför tävling, fälttävlan" är ifylld.
- ➔ Hur dags är det avtalat med Veterinär om att denne ska vara på plats
 - Agera om det inte känns bra, hästbesiktningar måste kunna klaras av i tid.
 - Checka och godkänn plats för hästbesiktning
- ➔ Hur är akutberedskapen arrangerad
 - Läkare/Sjukvårdare
 - Ambulans
 - Hästambulans/hästtransport
 - Om veterinären inte finns på plats under hela tävlingen så behöver arrangemang göras för att klara eventuella behov som exempelvis behandlingar av hästar som skadat sig under pågående tävling när veterinären inte är där.
- ➔ Dokumentet "Veterinärinformation" kan laddas ner från hemsidan.
 - Säkerhets- och Sjukvårdsansvarig kontaktar veterinären, lämna över dokumentet och be denna om hjälp att fylla i det.
- ➔ Exempelvis sätter veterinären 1 streck för den skada en häst besiktigas eller behandlas för under tävlingen. Strecket placeras i den ruta som representerar typen av skada.

- ➔ Säkerhetsmöte med sjukvårds-, ambulans-, djurambulanspersonal, controller, sambandsansvarig, tävlingsledare, TD och om möjligt ÖD. Informera Säkerhets- och Sjukvårdsansvarig att denna ansvarar för att detta möte äger rum innan start. Det bör hållas i god tid före start med tanke på controllerns förberedande arbetsuppgifter inför start.
 - Presentation av var och en.
 - Sambandsfunktioner
 - Hur rapportering sker
 - Vad som förväntas av varandra
 - Placering

Checka med tävlingsledningen

- ➔ Hur dags är det avtalat om att Controllern ska vara på plats
 - När startar Säkerhetsmötet
- ➔ Om dopingprov ska tas
 - Finns rengjord box
 - Är en medhjälpare till veterinären utsedd
- ➔ Hur dags kommer funktionärer för respektive delprov
 - Hur förberedda är funktionärerna
 - Behövs fler genomgångar
- ➔ Finns det en svag länk i organisationen
 - Hur hanterar du denna

Känner du dig trygg inför tävlingens start?

- ➔ Lös eventuella brister och uppkomna problem senast dagen innan tävlingen ska börja.

På tävlingsplatsen

Kom till tävlingsplatsen i god tid på tävlingsdagen, minst en timme före första start och stanna till en stund efter sista delprovets protesttids utgång. Ta kontakt med Veterinären, Tävlingsledningen, Domaren och gör upp om hur ni ska arbeta tillsammans på smidigast möjliga sätt.

Din för dagen första kontakt med sekretariatet

- ➔ Vaccinationer (TRI moment 170) ska vara införda under varje licensierad häst i TDB.
 - Kontroll på tävlingsplatsen görs av överdomaren, som kontrollerar att uppgifterna om vaccination i TDB och vaccinationsintyg stämmer överens. Överdomaren har rätt att delegera kontrollen till sekretariatet.
 - Minst 5% av de deltagande hästarnas vaccinationer ska kontrolleras.
 - Start utan uppvisande vid kontroll av giltigt vaccinationsintyg medför avstängning från klassen.
 - Skulle felaktiga uppgifter finnas vid kontroll av vaccinationer i TDB medför detta avstängning samt straffavgift på 1500 kr.
- ➔ Var behjälplig med besked om tillåtna ändringar och stävja uppenbara och otillåtna försök till förbättringar av startpositionen.

Din för dagen första kontakt med veterinären

- ➔ Diskutera med Veterinären om hur behov av prioriteringar vid hästbesiktningen ska hanteras om det krävs för att ryttare ska hinna i god tid till sin nästa start.
- ➔ Kontrollera att Veterinären fått "Veterinärinformation", berätta att det är ett underlag för intern statistik över skador som fälttävlans- kommittén initierat.
- ➔ Försäkra dig om att veterinären har den utrustning och den beredskap som ska finnas för att ta hand om skadade hästar.

Din för dagen första kontakt med dressyrdomare

- ➔ Checka av med Dressyrdomare att de är familjära med de regler i TRIV som berör dressyrsprovet.
 - Finns klasserna P60, P70, P80, H80, eller H90, då är det valfritt att rida lätt i travprogrammet.

Din för dagen första kontakt med hoppdomaren

- ➔ Checka av att Hoppdomaren är familjär med de regler i TRIV som berör hoppet.
- ➔ Gör upp med Hoppdomaren om hur du vill att denna skall hantera exempelvis en felridning eller annat tekniskt fel
 - Låta ekipaget rida klart för att kontrollera om ekipagets hoppeteknik räcker till för att utom tävlan rida terrängprovet.
 - Vid mer än 16 hinderfel, avbryt ritten och registrera det som utsluten i hoppet.

Din för dagen första kontakt med tävlingsledaren

- ➔ Utse en tredje person som tillsammans med dig och Tävlingsledaren kan utgöra Tävlingsjury (TRI Mom 183).
 - Tävlingsjury ska behandla ärenden som rör olämpligt uppträdande mot häst, annan ryttare eller funktionär.

Din första dagliga för dagen första kontakt med säkerhetsansvarig

- ➔ Att Anläggningsskissen finns uppsatt.
- ➔ Att de överenskommelser ni gjort under förberedelserna inför tävlingen följs vad gäller att skilja hästar och människor åt.

Din första dagliga för dagen första kontakt med sjukvårdspersonal

- ➔ Tag också kontakt med Sjukvårdsansvarig och kontrollera den beredskap som krävs/bestämts.
 - Kravet på att ryttare kontaktar sjukvården efter fall.
 - Be sjukvårdspersonalen fylla i dokumentet ” Information från Akutpersonal”.
 - Tag en diskussion om hur du vill att misstänkt hjärnskakning ska hanteras.

Tillsammans med Tekniska Delegaten, Tävlingsledare och Domare utgör Du som Överdomaren garanten för rättvisa och bra tävlingar. Överdomaren ska vara ett stöd och en hjälp för tävlingsledaren och arrangören. Du är inte uppbunden till en specifik uppgift utan kan röra dig lite friare på tävlingsplatsen och kan på så sätt rycka in där tjänsterna bäst behövs. Det är inte ovanligt att det under en tävling uppkommer situationer som inte direkt finns beskrivna i reglementet. Det är i dessa fall som ditt omdöme och din förmåga att förstå reglementets intentioner prövas.

Som Överdomaren är du den funktionär som har sista ordet i tvistiga frågor och Du måste därför vara fristående från tävlingsarrangören. Det är viktigt att Du är mycket kunnig i reglementet, dess tolkning och tillämpning. Du bör agera med integritet och respekt och kunna närma dig uppkomna problem utan prestige. Särskilt viktigt är det att du är mycket väl insatt i hur det rättsliga systemet ska tillämpas.

Överdomaren ska hela tiden sträva efter att få tävlingarna att flyta så smidigt som möjligt, se till att alla tävlande får lika och rättvisa villkor, att hästarna som deltar i tävlingen behandlas på ett sätt som är förenligt med sportens intentioner och att samtliga i tävlingen inblandade personer uppträder på ett sätt som visar på respekt för publik, media, funktionärer och medtävlande.

Före första start

Kontrollera att allt material, som ska finnas på framridningen, är på plats och att det finns funktionärer avdelade för att sköta hinder och underlag.

Dressyrbanan

Kontrollera att banan har godkänt insläpp, rätt bokstäver på rätt plats och att inramningen fyller de krav tävlingens status kräver.

Hoppbanan

Du bör gå banan, helst tillsammans med domare och banbyggare, för att bilda sig en uppfattning om vad som väntar ryttarna och därmed också vad de kan begära av framridningsmöjligheterna.

Framridning

På mindre tävlingar beror problem på framridningen mer på tävlingshets och press från anförvanter än på illvilja och dåligt sportsmanship. "Polisiära" ingripanden får då nästan alltid motsatt effekt. Även i detta fall är förebyggande åtgärder att föredra.

Se till att arrangören tillhandhåller tillräckligt med hindermaterial av god kvalitet på framhoppningen. Försök dela upp banan så att markarbete kan försiggå avskilt och att det där bara finns ett fast lagom lågt hinder. Är det möjligt med avskilt markarbete kan man lättare begränsa antalet hästar på den egentliga framhoppningen. Finns för många ekipage inne på framhoppningen samtidigt inverkar detta ofta menligt på stämningen och ökar olycksrisken avsevärt.

Om du ser att framridningspersonalen är osäker så hjälp dem tillrätta. Ta initiativ till att flytta på hindren så att underlaget kan bibehålla en bra kvalitet. Kontrollera att hinderpersonalen har märkt ut maximalt tillåten höjd med tape på hinderstöden så kan alla direkt se vad som är tillåtet. Om det är gott om plats och gott om hindermaterial är det tillåtet med travbommar. Det är då viktigt att avstånden är korrekta. Se upp med användningen av " eget " material. Att ställa ett ensamt stöd nära hindret på landningssidan för att "hjälpa till" med en snäv sväng vid landningen är inte tillåtet.

Försök begränsa antalet till en medhjälpare per ryttare inne på framhoppningsbanan, antingen tränare eller hästskötare.

Moment 427 hanterar träning och framridning

Enligt punkt 1.3. får exempelvis ett ekipagen inte rida närmare dressyrbana eller ett terränghinder än 15 m och inte närmare hoppbanan än 5 m. Så vida inte, du som Överdomaren eller Tekniska delegaten medgivit något annat.

Tävlingen har kommit igång

I själva uppstarten av ett delprov bör du finnas på plats vid tävlingsbana för att försäkra dig om att allt fungerar. Senare under klassen bör du växelvis vara vid tävlingsbanor, sekretariat, hästbesiktning, framridning och framhoppning. Senare under klassen bör du växelvis vara vid tävlingsbanor, sekretariat, hästbesiktning, framridning och framhoppning.

Startlistor

Uppmärksamma Sekretariatet på att de måste publicera startlistor för delproven där fasta starttider inte getts innan dressyrprovets första start. Kraven på när listorna senast måste publiceras, styrs av tävlingsupplägg och regleras i TRIV.

Resultat publiceras

Be sekretariatet att de publicerar resultaten efter hand på den officiella informationstavlan. Ju oftare resultaten kommer upp under delprovets gång desto lugnare i sekretariatsluckan.

Delprovet ridits klart

Så snart en resultatlista gjorts klar efter avslutat delprov skall du kontrollera resultaten. När du har godkänt listan ska du signera den (varje papper) med dagens datum, klockslag och din underskrift. Signerad och klar skall resultatlistan omedelbart publiceras på den Officiella Informationstavlan, så att deltagarna har möjlighet att protestera mot sådant de tycker är fel på listan. 30 minuter efter att resultatlistan publicerats kan den anses fastställd och därefter skall inte protester mot listan accepteras.

Dopingprov

Om dopingprov ska tas vid tävlingen bör du samråda med den Veterinär som ska ta proven. Det är inte alltid nödvändigt att vänta till klassen är slut för att ta prov på segraren även om man vanligen gör det vid mästerskap. Man kan exempelvis bestämma sig för att om terrängprovet rids som sista delprov tar första ekipage som rider inom optimaltiden eller den första med olydnad, rids hopprevet sist kan man välja första felfria ekipaget eller det med 4 eller 8 fel i hopprevet. Man kan då ta ut hästen direkt utan att behöva vänta på prisutdelningar.

I samband med besiktningen kan det vara lämpligt att titta på om någon häst kan tas ut för provtagning liksom om något extraordinärt händer under tävlingens gång. När man väl bestämt sig för en häst är det ytterst noga att de angivna anvisningarna följs i detalj. Eftersom påföljderna för dopning är stränga måste även formaliteterna följas och proceduren vara oklanderlig.

Bestraffningar, protester och överklaganden

Hela kapitel 9 i TR I handlar om det rättsliga systemet. Det är av stor vikt att du som Överdomare mycket väl känner till hur proceduren ska gå till. Eftersom systemet tillhandahåller successiva möjligheter till överklagande är det viktigt att det formella handhavandet i de tidiga instanserna är korrekta, så att den vidare behandlingen underlättas. Systemet har inte tillkommit för att krångla till livet för funktionärer och tävlande utan för att på ett rimligt sätt kunna garantera rättssäkerheten även när det gäller tävlingsdeltagande.

Om det blir aktuellt att handlägga en protest eller ett överklagande är det Överdomarens skyldighet att upplysa den som avser att protestera eller överklaga dels om hans rättigheter dels om hur processen ska gå till. Följande mall kan användas för att verifiera att proceduren hanteras korrekt till ärendet.

1. Gäller det en protest eller ett överklagande? Protest avser ett praktiskt eller tekniskt förhållande eller ett händelseförlopp. Överklagande avser en lägre instans beslut i ett ärende. Det är viktigt att veta vilket som avses eftersom det är olika personer som har rätt att protestera respektive överklaga.
2. Är det rätt person som protesterar respektive överklagar och har hon/han rätt att göra det?
3. Kommer aktionen i tid i förhållande till den inträffade händelsen? Varje delprov har sin protesttid.
4. Finns handlingen i skrift och är bevismaterial bifogat? Om inte se till att det kommer fram. Om vittnesmål ska inkluderas ska dessa finnas i skrift. Vittnets namn, adress och telefonnummer ska anges.
5. Bifoga information som informerar om stadgad depositionsavgift.

Är dessa punkter uppfyllda är det dags att behandla protesten eller överklagandet. Om aktionen avser något som kan ha inverkan på resultatet i den pågående eller just avslutade delprovet ska avgörande helst fällas snabbt men utan att ge avkall på kvaliteten. Om det finns oklarheter på något sätt (även i små detaljer), och mer utredningar behövs, ska man t.ex. låta en ryttare delta i nästa delprov hellre

än att utesluta eller stänga av på inte helt utredd grund. Besträffning kan göras i efterhand men en avstängning kan inte göras ojord.

Faktiska förhållanden måste klarläggas. Ett beslut måste baseras på överenskomna och fastlagda fakta.

Försök hitta en avskild plats där inblandade och vittnen kan höras och där du som Överdomaren i lugn och ro kan studera TR, läsa inlagor och anteckningar från vittnesförhör.

Om det är möjligt ska du läsa igenom de tillämpliga momenten i TR innan du påbörjar samtalen med de inblandade och vittnen och därefter helst ha någon med dig i vittnessamtalen. Det kan till exempel vara en domare eller tävlingsledaren.

Samtliga vittnens relation till den klagande måste klarläggas för att eventuella jäv ska kunna undanröjas. Vittnesmål från personer nära liggande med den klagande kan inte lämnas utan åtgärd eftersom de kan styrka eller vederlägga uppgifter från andra vittnen. I vittnessamtalen är det viktigt att skilja på vittnets faktaredogörelse och hans egna slutsatser.

Faktainsamlingen är en del av utredningsarbetet och slutsatserna av insamlade fakta är din uppgift som Överdomare. Även i de fall där det faktiska förloppet verkar helt klarlagt ska inblandade alltid få möjlighet att ge sin version och lämna kompletterande upplysningar. Tävlingsorganisationens funktionärer är viktiga vittnen som alltid ska beredas tillfälle att yttra sig. Anteckningar ska göras från alla vittnessamtal.

Om anklagelserna rör handhavandet av hästar ska snarast möjligt en undersökning av hästarna göras. Vid undersökningen ska tävlingsveterinären medverka eller om ingen sådan finns på plats, annan fristående hästkunnig person.

Ta dig den tid som behövs för att komma fram till ett riktigt beslut. Är det uppenbart att den klagande har rätt meddela detta snarast på ett positivt sätt. Alla beslut ska lämnas skriftligt även om ett muntligt besked getts informellt tidigare. Till det skriftliga beslutet fogas kopior av de handlingar som överdomaren stöder sitt utslag på.

Kopior av vittnesmål som talar till den klagandes fördel får på inga villkor undanhållas även om utslaget går emot den klagande.

En lekman som efter protest eller överklagande tvingas fatta ett beslut i en kontroversiell fråga har ingen lätt uppgift. Sträva efter rättvisa, ha stort tålamod, ge alla inblandade chans att yttra sig och förklara sig, fråga ut vittnen och fatta beslutet opartiskt och i sportens anda. Glöm dock inte att generositet mot en tävlande kan innebära nackdelar för andra.

Sannolikheten att en klagande går vidare är mindre om beslutet är väl underbyggt även om det går honom emot. Skulle överdomarens beslut överklagas till förbundet är det lättare för förbundets organ att fatta beslut om utredningen på platsen är väl gjord och väl dokumenterad.

En protest eller ett överklagande som lämnats in är en offentlig händelse där såväl ärende som grund kan och ska redovisas öppet. Beslut i frågan är likaså offentligt medan däremot vittnesmål och partsinlagor inte behöver offentliggöras. I beslutet ska ingå anvisningar för hur vidare överklagande ska gå till och till vilken instans det ska ske.

Andemening med bestraffning

Andemeningen är i första hand att stävja ojustheter mot andra tävlande, hästar, funktionärer och att bestraffningen skall leda till att den bestraffade ändrar sitt beteende.

Farlig ridning

Definition

Alla ryttare som någon gång under tävlingens gång, avsiktligt eller oavsiktligt, genom inkompetens utsätter sig själv, sin häst eller tredje person för en högre risk än vad som strikt innefattas i tävlingens karaktär, kommer att anses ha agerat farligt och kommer att straffas i förhållande till hur grav överträdelsen är.

Sådana handlingar kan omfatta något av följande exempel men de utesluter inte andra exempel:

- a) Rider utan kontroll (hästen svarar inte på ryttarens förhållningar eller hjälper).
- b) Rider hindren för fort eller för långsamt.
- c) Upprepade gånger, hoppa av för tidigt
- d) Driver hästen in i botten av hindret, trycker hästen över hindret.
- e) Är upprepade gånger före eller efter hästens rörelse när den hoppar.

- f) Serie av farliga hopp över hinder.
- g) Stor brist på lyhördhet från hästen eller ryttaren.
- h) Fortsätter efter att ha haft tre tydliga vägran, ett fall eller någon form av uteslutning.
- i) På något sätt vara fara för allmänheten (t.ex. hoppa över inrepning).
- j) Hoppa hinder som inte tillhör banan.
- k) Utsätter annan ryttare för fara genom avsiktlig blockering av en ryttare som rider om eller orsaka fara för annan ryttare genom att inte följer instruktioner från en funktionär (typ hinderdomare).

Som Överdomaren och Tekniska Delegaten har du både rätt och skyldighet att observera tänkbara fall av farlig ridning, samt om det är lämpligt och praktiskt möjligt, stoppa och utesluta en ryttare på terrängbanan för farlig ridning.

Om du får en incident inrapporterad måste du som Överdomare fatta beslut om och hur ryttaren ska straffas även om du inte personligen sett incidenten.

Du kan som Överdomare skaffa dig en förstärkning genom att utse en eller flera assistenter (exempelvis erfarna Förbundsrepresentanter som inte har någon funktion i tävlingen, erfarna ryttare eller tränare som inte är direkt involverade i tävlingen) som din hjälp att övervaka farlig ridning under terrängprovet.

Du ska bestämma deras specifika roll, auktoritet och hur de ska rapportera. Det är bra om de som hjälper dig, blir grupperade i par utmed terrängbanan.

Sanktioner

Olika fall av farlig ridning får behandlas enligt en av följande åtgärder:

- a) Muntlig tillrättavisning
- b) Skriftlig varning/Gult kort
- c) 25 straffpoäng
- d) 25 straffpoäng + Skriftlig varning/Gult kort
- e) Uteslutning
- f) Uteslutning + Skriftlig varning/Gult kort

Utdelas 25 straffpoäng ska dessa räknas som hinderfel under terrängprovet i resultatlistan.

Ges sanktioner enligt ovan så ska Överdomaren skriftligen rapportera in dessa till Svenska Ridsportförbundet.

Uteslutning innan terrängprovet

När som under tävlingens gång du känner en allvarlig oro över en ryttares förmåga att kontrollera sin häst, då har du som Överdomarens rätt och skyldighet att som en riskförebyggande åtgärd hindra ryttaren från att rida terrängprovet. Detta gör du genom att utesluta ryttaren från tävlingen.

En sådan uteslutning måste åtföljas av en Registrerad muntlig varning eller ett Gult kort varning.

Otillåten hantering av häst

Definition

Otillåten hantering av häst innebär en åtgärd eller en försummelse som orsakar eller kan orsaka smärta eller onödigt obehag för en häst, nedan visas exempel på detta men utesluter inte andra exempel:

- a) Hårda slag med eller utan tillhyggen.
- b) Ryck i tyglar eller tömmar.
- c) Kraftiga skänkelslag.
- d) Kraftiga drivningar med tömmar eller piska.
- e) Sporrning.
- f) Skrik, svordomar eller andra olämpliga uttryck.
- g) Användande av tungband.
- h) Bremsning.
- i) Överdrivet pressa en trött häst.
- j) Rida en uppenbarligen halt häst.
- k) Överdriven användning av spö, bett eller sporrar.
- l) Om hästens flank blöder eller bakdel visar överdriven användning av spö och sporrar.

Arrangera så att sådana händelser du inte ser själv rapporteras in till dig. Om möjligt bör rapporten stödjas av ett uttalande från ett eller fler vittnen.

Överdomaren måste besluta om det finns ett fall att hantera.

Se även mom. 174 TRI Otillåten hantering av häst.

Sanktioner

Varje händelse eller serie av händelser som, enligt Överdomarens uppfattning, kan anses vara Otillåten hantering av häst, ska hanteras enligt någon av följande åtgärder:

- a) Muntlig tillrättavisning
- b) Skriftlig varning/Gult kort
- c) Straffavgift + Skriftlig varning/Gult kort
- d) Avstängning + Skriftlig varning/Gult kort

Spöhantering

Överdriven eller missbrukad spöhantering kan ses som Otillåten hantering av häst och ska granskas från fall till fall av Överdomaren enligt följande principer:

- a) Spö får endast användas som anvisning, inte bestraffning.
- b) Spö får inte användas för att ventilera en ryttares humör.
- c) Spö får inte användas efter uteslutning.
- d) Spö får inte användas efter en häst har hoppat det sista hindret.
- e) Spö får inte användas överhand, (dvs. ha spöet i höger hand som nyttjar det mot vänstra flanken).
- f) Spö får inte användas mot hästens huvud.
- g) Spö får aldrig användas mer än en gång för varje en incident.
- h) Överdrivet användande av spö mellan hinder.
- i) Om en hästs hud skadats har spöhanteringen alltid varit överdriven.

Blod på hästen

Blod på hästar kan vara ett tecken på Otillåten hantering av häst och måste granskas från fall till fall av Överdomaren. Mom 418

Om hästen blöder, har sår eller märken orsakat av ryttarens inverkan, till exempel har blod/sår i mun eller blod/sår/märken efter skänkel/sporrar eller efter användande av spö, innebär det alltid avstängning och/eller startförbud, oavsett ryttarens avsikt.

Blod, sår eller märken orsakat av annat än ryttarens inverkan, exempelvis om hästen bitit sig i tungan eller munnen, balltramp eller liknande, innebär inte automatisk avstängning utan bedöms från fall till fall. Sker det under ritten ska den omedelbart avbrytas.

Skriftlig varning

Om ryttaren finns kvar på plats, har Överdomaren en skyldighet att höra ryttaren, innan Överdomaren utfärdar en skriftlig varning. När som helst har ryttaren rätt att söka Överdomaren för en förklaring som relaterar till skriftlig varning/Gult kort.

Misstanke om hjärnskakning

Att fastslå om ett ryttarfall har lett till en hjärnskakning är i de flesta fallen mycket svårt. Skulle ryttaren ha drabbats av en hjärnskakning är det ytterst viktigt att den inte fortsätter något tävlande. Därför bör policyn vara; misstanke om hjärnskakning ska benämnas som hjärnskakning.

Försök få sjukvårdspersonalen att basera en diagnos på hurdan fallet var eller eventuella symtom hos ryttaren efter fallet. Kortvarig medvetslöshet är det tydligaste tecknet på hjärnskakning. Medvetslöshet mer än en minut indikerar misstanke om en svårare typ av hjärnpåverkan. Man kan ha fått hjärnskakning utan att ha drabbats av en tydlig medvetslöshet. Ett starkt symtom på hjärnskakning är frånvarande en kort stund följt av yrsel, illamående, balansrubbningar, kräkningar, huvudvärk, tillfällig minnesförlust, förvirring och trötthet.

Med stöd av TRIV moment 415.2 Medicinsk kondition, har du möjlighet att besluta att misstanke om hjärnskakning skall medföra att ryttaren utesluts från tävlingen och får inte delta vidare i meetinget. Det räcker med att misstanke om hjärnskakning finns, ryttaren behöver inte ha det för att den ska uteslutas. Fälttävlanskommittén vill att du använder denna möjlighet.

Har en ryttare bedömts/misstänkts ha hjärnskakning så bör du informera denna om informationen på www.ridsport.se där man kan söka på "Hjärntrappan".

Dokumentation och rapportskrivning

Fallrapporter

Det finns två versioner av Fallrapporter som kan laddas ner från www.ridsport.se. Dels Enkel fallrapport som är den som använd vid enklare fall, fall där hästen inte behövt behandlas av veterinären eller där ryttare inte behövt åka till sjukhus. Den enkla fallrapporten kan hinderdomarna själva fylla i när de har fall vid det hinder

de bevakar. Se därför till att alla hinderdomare får med sig en tillsammans med hinderprotokollen. Sedan finns det en Kompletta fallrapport som används när hästen behövt behandlas av veterinär eller där ryttare fått föras till sjukhus. Denna ska du som TD/ÖD vara med att fylla i. Därför brukar jag be att hinderdomaren fyller i en Enkel fallrapport vid alla slags fall, denna kan du sedan använda som underlag till den Kompletta fallrapporten.

Gult Kort

Gult kort är det kvitto på sanktioner du ger till ryttare för förseelser de gör. När du fyller i detta är det viktigt att du noterar vilket moment i TR du stödjer din bestraffning på, ha därför TR framme när du skriver den så att det du skriver visar att du har stöd i TR. Gult kort blanketter kan du beställa av Fälttävlansansvarig på Sportavdelning.

Överdomarrapport

Idag hanteras överdomarrapporten digitalt. Underlaget hittar du i TDB:s tävlingstermin, klicka på aktuell tävling, gå till propositionen, där du ganska högt upp i högermarginalen hittar en knapp som benämns "Administration". Klicka på denna och formuläret kommer upp. Det är i sitt grundutförande gjort för hoppningen, så länge det är så får du hantera frågor kring hoppot och terrängprovet gemensamt. Följ för övrigt instruktionerna. Du kan skriva delar av rapporten och sedan spara, då är det bara du som kommer åt den. Det är först efter att du godkänt din rapport som den går att läsa av övriga behöriga.

Veterinärinformation

Laddas ner från www.ridsport.se.

Är en helt ny blankett som du ser till att veterinären får innan hen börjar sitt arbete. Du kan inte kräva att veterinären fyller i den, men du be veterinären göra det.

Information från akutpersonal

Laddas ner från www.ridsport.se.

Även denna är en ny blankett som läkare eller akutpersonal fyller i. Ge en blankett till läkaren eller sjukvårdsansvarig när tävlingen startar och sedan en till ambulans när sådan finns på plats. Även här är du hänvisad till informatörens vilja att fylla i blanketten.

Kompletterande TD-rapport

Laddas ner från www.ridsport.se.

Detta är ett för året nytt dokument som är annorlunda än tidigare TD-rapport. Under tiden eller efter det att du besiktigar terrängbanan fyller du i vilka hinder som

enligt dig har godkänd anpassad marklinje. Du skriver också in vilken typ av hinder som finns vid respektive hinderelement. Efter avslutad klass fyller du i det antal fall som skett vid respektive hinderelement. När tävlingen är slut, sammanställer och registrerar du informationen du fått från veterinär, läkare eller akutpersonal.

Reseräkning/faktura/dokument till förbundet

När tävlingen avslutats skall du skicka in eventuella Fallrapporter, Gula kort och den Kompletterande TD-rapporten. Dessa skall skickas in senast 2 dagar efter avslutad tävling. Du skall även skicka in en Reseräkning eller faktura enligt den tariff som TS fastställt för domararvoden. Du kan få informationen från Fälttävlansansvarig på Sportavdelningen. För att ersättning skall betalas ut skall alla rapporter vara inskickade eller av dig godkända.

Roller på tävlingsplatsen

Teknisk delegat

- ➔ Godkänna propositionen
- ➔ Stödja arrangören i det förberedande arbetet.
- ➔ Vara bollplank till Bandedesignern i dennes arbete.
- ➔ Kontrollera att hopprevet och terrängprovet håller rätt nivå.
- ➔ Övervaka alla tekniska liksom administrativa arrangemang.
- ➔ Kontinuerligt informera, råda och bistå överdomare, veterinär, läkare och arrangör.

Bandedesigner

- ➔ Planera/utveckla området/tävlingsplatsen så att det passar till den typ av event som förväntas arrangeras.
- ➔ Designa tester i terräng, på en bestämd nivå där ekipagen utvecklas till nästa nivå.
- ➔ Kontrollera att hopprevet håller en relevant nivå till terrängprovet.

Tävlingsledare

- ➔ Företräder arrangören.
- ➔ Ansvarar för den totala samordningen av officiella funktionärer och tävlingsfunktionärer.
- ➔ Tillsammans med TD utse Ryttnarrepresentant.
- ➔ Ska inte ha andra uppgifter, utöver detta, än de som nämns i TR I.

Mottagnings-Sekretariat

- ➔ Ansvarar för upprättande av startlistor
- ➔ Ackreditering av ryttare och funktionärer.
 - Kontroll av registrerade vaccinationer av deltagande hästar.
- ➔ Ansvarar för information som ska spridas under tävlingens gång.
- ➔ Ansvarar för den officiella anslagstavlan.
- ➔ Ta emot eventuella protester och överklagande

Resultat-Sekretariat

- ➔ Kontrollerar resultatprotokoll
- ➔ Registrerar resultat som inte registrerats direkt i administrationsprogram.
- ➔ Upprättar resultatlistor, kontrollerar dessa tillsammans med TD samt ansvarar för att de signerade anslås på den officiella anslagstavlan.

Säkerhetsansvarig

- ➔ Planerar och leder säkerhetsarbetet för hela arrangemanget.
- ➔ Ansvarar för att skilja människor och hästar åt.
- ➔ Ser till att akutresurser är bokade.

Medicinskt ansvarig

- ➔ Organiserar sjukvård och akutberedskap på tävlingsplatsen.
- ➔ Är familjär med dokumentet Risk-, olycks- och krishantering.
- ➔ Kompetenskravet enligt Bilaga E.

Överdomare

- ➔ Ytterst ansvarig för att tävlingen blir korrekt dömd.
- ➔ Till för att lösa alla problem som kan uppstå i samband med olika rättsskipningar.
- ➔ Full auktoritet att när som helst under tävlingens gång
 - utesluta häst som är halt, trött eller utmattad.
 - utesluta ryttare som av någon anledning är olämpliga att fortsätta tävla.

Controller

- ➔ Koordinera säkerheten kring terrängprovet.
- ➔ Controllern ska ha kontakt med samtliga sambandsenheter;
 - Starten.
 - Hinderdomare/radiopersonal.
 - Läkare, eventuell ambulans, veterinär, eventuell hästambulans.
 - Överdomare, eventuell teknisk delegat.
 - Målgång.
- ➔ Har auktorisation att tillfället stoppa tävling då:
 - Hinder behöver justeras/repareras
 - Är olämpligt av tävlings- eller säkerhetsskäl att tävlingen pågår.
- ➔ Har auktorisation att stoppa tävlande då:
 - fortsatt ritt utgör fara för den själv, hästen eller medtävlande
 - Överdomarens order

Veterinär - Djurskydd

- ➔ Företrädar Statens jordbruksverk (SJV) med uppgift att kontrollera djurskyddet.
- ➔ Rådgivare i förekommande fall.
- ➔ Hantera statistik över hästar som vid besiktning befunnits att inte vara i tävlingsdugligt skick.

Veterinär - Behandlande

Behandlande arbete ingår inte i det åtagandet utsedd veterinär har gentemot SJV. Avser arrangören att använda Veterinär utsedd av SJV även ska ha uppgiften behandlande arbete måste förhandlas fram i god tid före tävling, mellan arrangör och utsedd veterinär.

- ➔ Behandla skador som uppstått på hästar under pågående tävling.
- ➔ Vid behov avliva häst.
- ➔ Ta eventuella dopingprov.
- ➔ Hantera statistik över skador som uppkommit på hästar under pågående tävling.

Djurtransportör

- ➔ Ansvarar/kör djurtransportfordon som ska finnas under terrängprovet.

Hinderdomare

- ➔ Se till att det är fri väg vid dennes hinder.
- ➔ Observatör och registrera vad som händer vid tilldelat hinder.
- ➔ Rapportera allt som kan tänkas innebära brott mot tävlingsreglementet, speciellt poängterats moment "Farlig ridning" och
- ➔ "Otillåten hantering av häst".

Ryttarrepresentant

- Utses av arrangören och Tekniska Delegaten innan tävlingen att framföra ryttarnas synpunkter vad avser tävlingen till Överdomaren.
- Representanten ska tillhöra annan förening än den arrangerande.

Bestämmelser för Förbundsfunktionärer

Moment 182

1. Allmänt

Funktionärer, såsom överdomare, domare, teknisk delegat, mätmän och banbyggare, som är godkända av Svenska Ridsportförbundet, ska anses vara experter inom sitt område för den nivå som respektive funktionär är godkänd för, samt ha god kunskap om principerna för tävling och vara väl insatta i Svenska Ridsportförbundets reglemente.

Officiella funktionärer representerar alltid Svenska Ridsportförbundet.

2. Intressekonflikt

En officiell funktionär måste undvika alla former av verkliga eller upplevda intressekonflikter. En funktionär måste ha en neutral, oberoende och ärlig inställning gentemot ryttare, hästägare, tränare, organisationer och andra officiella personer och integrera väl in i ett funktionärsteam. Finansiella och/eller personliga intressen får aldrig påverka eller uppfattas som påverkan på hans/hennes sätt att döma.

2.1 Domare i bedömningsgrenar

För domare i bedömningsgrenar finns dessutom aktiviteter som leder till eller kan leda till en intressekonflikt:

2.1.1 Regelbundet träna en häst/ryttare under närmast föregående tre månader. Som regelbundet räknas minst en gång per vecka.

Detta gäller även när elev dömer sin tränare.

2.1.2 Vara delaktig eller ansvarig för uttagningen av ekipage till lag.

2.1.3 Vara ägare eller delägare till i tävlingen deltagande hästar.

2.1.4 Vara i en finansiell beroendesituation gentemot eller dra ekonomisk fördel av hästägare, ryttare, tränare, organisationer eller andra därtill relaterade organisationer.

2.1.5 Ha en nära personlig relation till en deltagare i tävlingen.

2.2 Informationsskyldighet

Om risken för att en intressekonflikt kan uppstå, eller kan komma att uppfattas som en sådan, är funktionären skyldig att informera Svenska Ridsportförbundets sportchef om detta.

3. Uppträdande

Under tävling ska funktionären iaktta punktlighet och vara korrekt i sitt uppträdande.

4. Förberedelser

En officiell funktionär ska vara väl förberedd för den tävlingsform som han/hon ska döma samt kunna samarbeta med såväl organisation som domarekollegor.

5. Klädsel

En officiell funktionär ska vara korrekt och ändamålsenligt klädd, för den uppgift som denne förväntas utföra.

6. Disciplinära åtgärder

Svenska Ridsportförbundets tävlingssektion har rätt att genomföra disciplinära åtgärder mot officiella funktionärer som inte följer dessa bestämmelser och/eller Svenska Ridsportförbundets reglemente. Sådana disciplinåtgärder kan vara:

6.1 Skriftlig varning,

6.2 Avstängning under viss tid

6.3 Avstängning och strykning ur Svenska

Ridsportförbundets funktionärslista.

Utöver Moment 182 gäller att en domare inte har rätt att ge ryttare bedömningar via muntliga tillrättavisningar om ryttarens sätt att rida. Sådant kan endast meddelas via protokollet.

